

A tájékoztató szolgálat néhány módszere egyetemi könyvtárainkban

A tájékoztató szolgálat kialakulása hazánkban szocialista könyvtárügyünk egyik igen komoly eredménye. Fejlődése folyamán számos probléma vetődött fel. Ezeket a gazdag szovjet könyvtári tapasztalatok felhasználásával sikerült megoldani. A Marx Károly Közgazdaságtudományi Egyetem Könyvtárának tájékoztató szolgálata 1951. második felében kezdte meg működését. Egyik fő feladata az egyetemi oktató-nevelő és tudományos munka támogatása.

Az egyetemi oktató-nevelő és tudományos kutatómunka támogatása céljából felállította — több egyetemi könyvtárhoz hasonlóan — a tudományos kutatók regiszterét. Ez a regiszter az egyetemi oktatás és kutatás területének megfelelően feltérképezte az egyes tanszékeket, dolgozónként a kutatási, oktatási témakör, nyelvismeret, beosztás, lakóhely és telefon megjelölésével. A tudományos kutatók regiszterébe felvesszük a szakmai külső előadókat, kutatókat is.

A kutatói regiszter felállítására új módszer kialakulását tette lehetővé, illetve szükségessé. Ez a tájékoztatót kérők összekapcsolásának módszere a kérdés legjobb szakmai ismerőjével. Miért van szükség az összekapcsolás módszerére? Egyrészt, mert lehetővé teszi a szakmai kutatómunka révén olyan anyag feltárását, mely a könyvtárakban jellegénél fogva nem foglal helyet, (ilyen pl. minisztériumi belső használatra szolgáló anyag). A Közgazdaságtudományi Egyetem gyakorlatában ez az eset különösen gyakori. Másrészt, mert a közvetlen kapcsolat révén az egyes problémák jobban tisztázódnak.

A Marx Károly Közgazdaságtudományi Egyetem Könyvtárában ezeknek az eseteknek különféle típusai fejlődtek ki. Ilyen típus a tudományos kutatók összekapcsolása egymással, továbbá a gyakorlati szakember összekapcsolása a tudományos kutatóval és viszont, valamint az egyetemi hallgatók összekapcsolása a tudományos kutatókkal. (Ez utóbbi eset a hallgatók szakosítása és a tudományos diákkörök eredményes működése miatt ritkább. A hallgatók jól ismerik szaktanszékük előadóit és kutatási területüket.) Világosítsuk meg a típusokat egy-egy példával.

Az első esetekben S. S. P. elvtárs a századvegi agrárválság kérdésével foglalkozik. Nem elégedtünk meg azzal, hogy a könyvtár erre a kérdésre vonatkozó anyagának a feltárásában segítünk, hanem a kutatói rendszer segítségével felhívtuk a figyelmét F. F. elvtársra, akinél a kérdésre vonatkozó elvi jelentőségű anyag található.

A második esetben K. elvtárs, egyik nagyipari vállalatunk főosztályvezetője fordult a tájékoztató szolgálathoz irodalomért a tájékoztató szolgálathoz irodalomért az eladás, raktározás, anyagmozgatás és a szocialista kereskedelem feladataival kapcsolatos kérdésekben. Az irodalom rendelkezésre bocsátása mellett összekötetésbe hoztuk egyik szaktanszékünkön F. T. elvtárral. A megbeszélés eredményeképpen F. T. elvtárs a gyárban a megbeszélt témából négy előadásból álló előadássorozatot tart.

A harmadik típus esetében Gy. L. elvtárs könyvet ír a gumiról, erről a fontos exportcikkünkéről. Nemcsak a könyvtárban található szakirodalmat bocsátottuk rendelkezésére, hanem az egyik gyakorlati szakembertől könyvtárunkban nem található szakanyagot sikerült részére feltárni.

Az összekapcsolás módszere kétféle lehet: közvetlen vagy közvetett. Az első az inkább ajánlható módszer, mert jobban elősegíti a probléma tisztázódását az élő kapcsolat révén. Az utóbbi módszer akkor jöhet számításba, ha a kérdés szigorúan csak irodalomra vonatkozik, vagy a közvetlen összekapcsolás nehézségbe ütközik.

Az összekapcsolás — mely az egyetemi könyvtárak gyakorlatában egyáltalán elősegíti a könyvtári munka szorosabb kapcsolatát a termeléssel — hasznos és szükséges módszernek bizonyulhat más típusú könyvtárban is, helyileg megfelelően átalakítva. Ebben az esetben egy városi, illetve megyei könyvtár könyvtárosa nemcsak irodalmat adna például a szocializmus gazdasági alaptörvényéről, hanem összekötetést teremtené a helyi elméleti tanácsadóval is.

KENESEI BALINT

a Marx Károly Közgazdaságtudományi
Egyetem Közp. Könyvtárának
könyvtárosa